

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017915 16 Uvp
Banjaluka, 20.02.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M.M. iz Č., koga zastupa punomoćnik R.P., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac) protiv akta broj ... od 23.11.2015. godine tuženog Ministarstva, u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017915 15 U od 27.09.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.02.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017915 15 U od 27.09.2016. godine se ukida i predmet se vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O troškovima postupka odlučiće Okružni sud u Banjaluci.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) uvažena je tužba i poništen uvodno označeni akt tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za opštu upravu Opštine Č. broj ... od 21.05.2012. godine, a u postupku revizije to prvostepeno rješenje je ukinuto i riješeno je da se tužiocu utvrđuje svojstvo RVI VI kategorije sa 60% vojnog invaliditeta po osnovu ranjavanja i bolesti ispoljene za vrijeme vršenja vojne dužnosti u VRS, sa pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 24% od osnovice počev od 1.12.2015. godine, pa nadalje dok postoje zakonom propisani uslovi. Tim prvostepenim rješenjem, donesenim u postupku prevođenja, shodno odredbi člana 126. stav 2. i 5. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno - otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12 - u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca), ukinuto je prvostepeno rješenje broj ... od 02.03.2009. godine, te je tužiocu priznato svojstvo RVI V kategorije sa 70% invaliditeta počev od 01.06.2012. godine pa ubuduće, dok za to postoje zakonom propisani uslovi. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 877,50 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Uvažanje tužbe i poništenje osporenog akta sud je obrazložio razlozima da je isti nezakonit, jer je donesen pogrešnom primjenom materijalnog prava. Ovo stoga što su prvostepeni organ prilikom donošenja rješenja od 21.05.2012. godine, kao i tuženi prilikom donošenja osporenog akta, pogrešno na slučaj tužioca primijenili Pravilnik o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 22/93 - u daljem tekstu: Pravilnik iz 1993. godine), koji nije bio na snazi u vrijeme njihovog odlučivanja, već

je tada na snazi Pravilnik o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/12 - u daljem tekstu: Pravilnik iz 2012. godine), na osnovu kojeg je tužiocu trebalo utvrditi kategoriju i procenat vojnog invaliditeta, a što se ukazuje bitnim za ovu upravnu stvar, jer da je primjenjen Pravilnik iz 2012. godine tužiocu se ne bi mogao utvrđivati udio vojnog invaliditeta u oboljenju, s obzirom na to da je član 10. stav 1., 2. i 3. Pravilnika iz 2012. godine ocijenjen neustavnim odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-83/12 od 25.09.2013. godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Iznosi da je osporenim aktom rješavao o žalbi tužioca izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja od 21.05.2012. godine, vršeći istovremeno reviziju tog rješenja, kojim je po službenoj dužnosti, shodno odredbi člana 126. stav 2. i 5. Zakona o pravima boraca, izvršeno prevođenje prvostepenog rješenja broj ... od 02.03.2009. godine, a u kojem postupku je oboljenje tužioca (neurotska depresija) pravilno cijenjeno kao endogeno multifaktorijalno uslovljeno oboljenje u kojem mu se shodno odredbi člana 10. stav 2. Pravilnika iz 1993. godine i može priznati samo djelimični udio vojnog invaliditeta. Sud je iznio stav da navodno nisu postojali uslovi da se primjeni Pravilnik iz 1993. godine, jer je prvostepeno rješenje doneseno 21.05.2012. godine, dakle u vrijeme kada je na snazi Pravilnik iz 2012. godine koji se isključivo mogao primijeniti na slučaj tužioca, zbog čega onda ne bi bilo mjesta određivanju udjela vojnog invaliditeta u oboljenju, jer je član 10. Pravilnika iz 2012. godine ocijenjen neustavnim odlukom Ustavnog suda RS broj U-83/12 od 25.09.2013. godine. Ovaj stav nije zasnovan na zakonu, jer je sud izgubio iz vida važnu okolnost da je rješenjem prvostepenog organa od 21.5.2012. godine izvršeno prevođenje prvostepenog rješenja od 02.03.2009. godine, koje se zasnivalo na nalazu i mišljenju prvostepene ljekarske komisije broj ... od 23.06.2008. godine kada je prvi put, po zahtjevu tužioca, izvršena ocjena njegovog psihičkog oboljenja po tački T-230 b Liste procenata vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 22/93 - u daljem tekstu: Lista), koja je tad bila na snazi, ali bez primjene člana 10. Pravilnika iz 1993. godine koji je takođe bio na snazi, a koja odredba je propisivala da se u ovoj vrsti oboljenja može priznati samo djelimični udio vojnog invaliditeta, što je tada izostalo. Stoga je pravilno postupio prvostepeni organ kada je u postupku prevođenja prvostepenog rješenja broj ... od 02.03.2009. godine primijenio u materijalno-pravnom smislu propise koji su bili na snazi u vrijeme njegovog donošenja, odnosno nastanka ovog pravnog odnosa, a to je upravo Pravilnik iz 1993. godine. Dakle, stav suda da se na pravni odnos koji je nastao prije 01.02.2012. godine primijene materijalno-pravni propisi koji su stupili na snagu 2012. godine predstavlja pogrešno tumačenje prava. Podsjeća još jednom da je u postupku prevođenja rješenja koje je doneseno u skladu sa ranijim propisima, prvostepeni organ shodno odredbi člana 126. stav 2. i 5. Zakona o pravima boraca, dužan preispitati da li su status i prava do 01.01.2012. godine, kada je stupio na snagu Zakon o pravima boraca, priznati u skladu sa materijalno-pravnim propisima koji su važili u vrijeme donošenja rješenja koje je predmet prevođenja (ovdje je to 02.03.2009. godine), što podrazumijeva primjenu Pravilnika iz 1993. godine, jer je to rješenje doneseno u vrijeme važenja istog. Takođe smatra da je nezakonito postupio sud kada je tuženog obavezao da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora koji se odnose na zastupanje od strane advokata u iznosu od 877,50 KM, uz tvrdnju da isti nisu bili nužni i opravdani, pa zbog svega predlaže ovom sudu da zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu odbije.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je nižestepeni sud pobijanom presudom poništio osporeni akt tuženog od 23.11.2015. godine zauzimajući stav da je isti donesen pogrešnom primjenom materijalnog prava. Navedeni stav suda na kome se isključivo zasniva pobijana presuda nije pravilan. Naime, tuženi je osporenim aktom rješavao o žalbi tužioca izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja od 21.05.2012. godine, vršeći njegovu istovremenu reviziju, za što nesporno ima ovlaštenje u odredbi člana 98. stav 5. Zakona o pravima boraca, a od značaja za ovu upravnu stvar jeste pravna priroda prvostepenog rješenja od 21.05.2012. godine koje je bilo predmet preispitivanja od strane tuženog. To rješenje je doneseno po službenoj dužnosti u postupku prevođenja prvostepenog rješenja broj ... od 02.03.2009. godine, koje se zasnivalo na nalazu i mišljenju prvostepene ljekarske komisije broj ... od 23.06.2008. godine, kada je prvi put po zahtjevu tužioca izvršena ocjena njegovog psihičkog oboljenja po tački T-230 b Liste, ali bez primjene člana 10. Pravilnika iz 1993. godine koji je tad nesporno bio na snazi, što konačno znači da se u postupku prevođenja prvostepenog rješenja od 02.03.2009. godine, u materijalno-pravnom smislu, isključivo imaju primjeniti propisi koji su bili na snazi u vrijeme njegovog donošenja, odnosno u vrijeme nastanka ovog pravnog odnosa, a to su upravo Lista i Pravilnik iz 1993. godine, kako je to pravilno zaključio tuženi. Ovo sve konačno znači da se nižestepeni sud u pobijanoj presudi pogrešno izjasnio o nepravilnoj primjeni materijalnog prava od strane tuženog, što slijedeći sadržaj tužbe i nije bio poseban tužbeni navod tužioca.

Tužilac je u tužbi nakon iznošenja historijata cijelog upravnog postupka decidno naveo da smatra da činjenično stanje u ovoj upravnoj stvari nije pravilno utvrđeno nalazom i mišljenjem prvostepene, odnosno drugostepene ljekarske komisije za koje isprave tvrdi da ih nije ni dobio uz rješenja, a o ovim bitnim navodima tužbe se sud uopšte nije izjasnio. Istina, nižestepeni sud je u obrazloženje pobijane presude doslovno unio sadržaj nalaza i mišljenja drugostepene ljekarske komisije broj ... od 30.09.2015. godine, sa dopunom broj ... od 18.11.2015. godine, praktično ga prepisujući, ali nije iznio svoj zaključak o tome da li su tim nalazom i mišljenjem drugostepene ljekarske komisije potpuno i pravilno ocjenjena sva oštećenja organizma koja je tužilac zadobio prilikom ranjavanja koje se desilo dana ..01.12.1992.godine. Ovo naročito dobija na značaju, jer iz upravnog spisa proizilazi da je tužilac prilikom ovog ranjavanja, osim povrede desnog dijela leđa, zadobio i rupturu bubne opne desno sa posljedicom oštećenja sluha, po kom osnovu (oštećenje sluha) je neprekidno cijenjen od podnošenja zahtjeva 1993. godine, pa sve do postupka prevođenja 2012. godine i to po tački T-174 b Liste. Tužilac je u žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja od 21.05.2012. godine iznio praktično kao jedini navod okolnost da mu je tada izostavljena ocjena po ovoj tački T-174 b Liste, o čemu se uopšte nije izjasnila drugostepena ljekarska komisija u nalazu i mišljenju od 30.09.2015. godine sa dopunom od 18.11.2015. godine, a ni tuženi u osporenom aktu. Ovaj svoj navod tužilac je decidno ponovio i u tužbi, čak dostavljajući kopiju nalaza i mišljenja Audiološkog kabineta ORL Klinike B.L. broj ... od 23.09.2015. godine (koji tvrdi da je dao na uvid drugostepenoj ljekarskoj komisiji, ali ga ona nije cijenila), a koji najbitniji tužbeni navod sud jeste interpretirao u obrazloženju pobijane presude, ali ga nije ocijenio.

Kako dakle, sud nije ocijenio pravno relevantne navode tužbe, već je uvaženje tužbe pogrešno zasnovao samo na nepravilnoj primjeni materijalnog propisa, učinjena je povreda odredbe člana 33. stav 1. ZUS, zbog čega se ne može ispitati zakonitost pobijane presude.

Kod takvog stanja stvari, pobijanom presudom su ostvareni razlozi njene nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona zahtjev tuženog uvažava, presuda ukida i saglasno stavu 3. istog člana predmet vraća na ponovno suđenje, u kojem će nižestepeni sud otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovom presudom i odlučiti o troškovima postupka.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić